

- bei 1600 M. (Kerner in „Oesterr. botan. Zeitschr.“ 1867, S. 200.) Die Pflanze und deren nähere Standorte sind uns nicht bekannt.
18. *C. leporina* L. An Wegen auf Waldblößen, besonders im Schiefergebirge oft massenhaft.
  19. *C. elongata* L. Im Sumpfe bei Judenstein.
  20. *C. heleonastes* Ehrh. Wildmoos bei Seefeld. (Kerner in „Oesterr. botan. Zeitschr.“ 1863, S. 169, woselbst auch die übrigen Funde von Seggen in Seefeld berichtet sind).
  21. *C. lagopina* Wahlenbg. Höchste Schieferalpen: Rosenjoch bei Matri.
  22. *C. canescens* L. Sümpfe der höheren Region bis in die Alpen: Bei Ranggen, am Rosskogl ober Gfass, Torfmoor vor Judenstein, Seefelder Moor.
  23. *C. Persoonii* Sieb. Gebirgswälder und Grasplätze, besonders an der Holzgrenze im Schiefergebirge; beginnt am Patscherkofl bei Heilig-Wasser (1200 M.); Glungezer, Rosskogl u. s. w.

(Fortsetzung folgt.)

Descriptiones Graminum novorum.

Auctore **E. Hackel.**

(Schluss.¹)

7. *Rottboellia glauca* (Subgen. *Phacelurus*); foliis anguste linearibus glaucis; ligula ciliari; rhacheos articulis quam pedicelli (subgraciles) tertia parte subduplove longioribus cum iis glabris; spiculae sessilis gluma I. dorso medio obsolete canaliculata nervis 7 percurrentibus interjectisque 4—6 brevibus tenuioribusque notata.

Rhizoma crassiusculum. Culmi innovationesque basi squamis coriaceis tecti incrassatique. Culmi subgraciles, circ. 80 cm alti, ad nodos pubescentes, inferne ramosi. Vaginae teretes, glaberrimae. Laminae 10—20 cm longae, 1·5—3 mm latae, subrectae, rigidulae, utrinque marginibusque scabrae, glabrae, intense glaucae. Racemi solitarii vel usque ad terni, erecti, 10—12 cm longi, subgraciles, latiusculi, pallidi. Rhacheos articuli subgraciles, dorso convexi, margine acuti, intus plani, clavati, glabri, scabri, virido-striati, in racemi parte inferiore spiculis sessilibus longiores, in inferiore iis breviores, cum pedicellis tenuioribus brevioribusque ab illis subdistantibus nullum ad recipiendas spiculas cavum formantes ut solent in Rottboelliis genuinis. Spiculae sessiles cum callo fere 1 mm longo 6 mm longae, lanceolato-oblongae, glabrae; gluma I. chartaceo-membranacea, apice subobliquo obtusiuscula, breviter obtusae bidentula, ad margines superne angustissime inflexa, flexuris non marginatis scabris, dorso punctulato-scabra, nervis 7 parum prominentibus, reliquis

¹) Vergl. diese Zeitschr. 1891, Nr. 1.

depressis. Gluma II. primam aequans, ovato-lanceolata, navicularis, acuta, 5-nervis; III. lanceolata, hyalina, 3-nervis, cum palea florequē ♂; IV. hyalina, lanceolata, acutiusecula, 1-nervis. Spiculae pedicellatae sessilibus parum breviores, floribus 2 ♂.

Belutschistan leg. J. H. Lace.

Differt a *Rottb. speciosa* Hack. (*Ischaemum speciosum* Nees) characteribus supra allatis; Ischaemi generi fere aequo jure adjungi potest ac *Rottboelliae*.

8. *Rottboellia geminata*; spiculis ♀ ad quemvis rhacheos nodum geminis, semiovatis; gluma I. in parte inferiore pilis basi tuberculatis hirsuta.

Culmi compressi, superne parce florifero-ramosi, plus quam 70 cm alti. Vaginae arctae, nodis reflexo-barbatis, collo extus pubescentes, ceterum ut laminae glaberrimae. Ligula brevis, truncata membranacea. Laminae lineares, sensim acutatae, circ. 30 cm longae, 3—5 mm latae, erecto-patulae, rigidulae, tenuinerves. Spica crassiuscula, ultra 6 cm longa, diametr. 3 mm, viridula, fragillima; rhacheos articuli spiculis fere $\frac{1}{4}$ breviores, latitudine eas aequantes, valde clavati, dorso convexi, ventre profunde excisi, soluti apice profunde excavati, glaberrimi. Spiculae ♀ collaterales, spiculae tabescentis pedicello anguste lineari separatae, semiovatae. 4 mm longae, basi callo anguste annuliformi a reliqua gluma sulco profundo separato glabrae; gluma I. coriacea, acuminata, infra acumen utrinque anguste alata, marginibus anguste implicata, in inferiore parte dorsi plani albo-hirsuta, pilis basi tuberculatis, intus tenuissime plurinervis. Gluma II. primam aequans, ovata, subulato-acuminata, carinata, glaberrima, chartacea; III. paullo brevior, ovata, acuminata, hyalina, enervis, glabra, vacua; IV. et palea tertiae simillimae, IV. tenuiter 1-nervis. Stamina 3, antheris 1.5 mm longis. Stigmata brevia, inter spiculam retenta. Spiculae tabescentes 0.6—0.8 mm longae, oblongae, fuscae, e glumis 2 pusillis factae.

Peninsula Malacca: Pahang ad flum. Rumpui leg. H. N. Ridley. Species maxime peculiaris, nulli subgeneri ad huc noto recte inserenda, *Ophiuro perforato* Trin. quodammodo similis, cui etiam spiculae ♀ saltem in inferiore spicae parte geminae, sed in *Ophiuro* pedicellus sterilis rhachi omnino adnatus, in *Rottboellia geminata* liber.

9. *Manisuris porifera*; spiculis ♀ depresso-semiglobosis, gluma I. basi utrinque poro rotundo ab articulo distincta, grosse foveolata et tribus rugis elevatis transversis pluribusque longitudinalibus brevibus notata.

Culmi, folia, inflorescentia ut in *M. granulari*. Spicae ca. 3 cm longae; spiculae 2.5 mm. longae, non globosae, sed depresso-semiglobosae, brunnescentes, callo 1 mm. longo subquadrato foveolato in reliquam glumam sensim abiens. Gluma I. basi utriusque ita excisa, ut inter se aximque pori rotundi relinquuntur, dorsa rugis v. costis valde elevatis subreticulatis inter se foveolas profundas relinquuntibus notata. Reliquae glumae ut in *M. granulari*. Spiculae pedicellatae

(pedicello adnato neutrae), 3 mm. longae, oblongae, fusco-rufescentes; gluma prima 5nervis, II. 3nervis, reliquae 6.

Sikkim: Dikeeling ad 3000'. C. B. Clarke nr. 9752.

10. *Andropogon impressus* (Subgen. *Schizachyrium*; racemis 3—5-articulatis, articulis pedicellisque utroque margine dense ciliatis; spiculis glabris, sessilium gluma I. 2—4nervi, bicarinata, inter carinas late impressa; gluma IV. ultra medium usque fissa; spiculis pedicellatis ♂ sessiles subsuperantibus.

Culmi graciles, glaberrimi, superne ramos floriferos breves solitarios usque ad quaternos agentes. Folia glabra; vaginae teretes, arctae, laeves; ligula rotundata 2 mm longa, ciliata; laminae anguste lineares, setaceo-acuminatae, 12—18 cm. longae, 1.5 mm. latae, marginibus et costa media subtae carinata scabrae. Spathae propriae angustae, acuminatae, rufescentes, glabrae, racemi pedunculum glabrum parum usque ad duplo superantes. Racemus ca. 2 cm. longus, rhachi recta, articulis quam spicula $\frac{1}{3}$ brevioribus crassiusculis, villis quam ipsi subduplo brevioribus ciliatis. Spiculae sessiles 5—6 mm. longae, lineari-lanceolatae, flavescenti-viridulae: gluma I. herbaceo-chartacea, e medio acutata, minute bidentata, dorso glaberrima, marginibus latiuscule implicatis; II. lanceolata, acuta, superne carinata, carina scabra; III. primam subaequans, oblonga, obtusa, tenuissime binervis, marginibus implicatis ciliolata; IV. quam II. $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ brevior, oblonga, ad medium ultrave fissa, laciniibus subulato-linearibus glabris; arista 15—18 mm. longa, columna e glumis exserta quam subula basi laxe torta parum brevior. Spiculae pedicellatae fere 7 mm. longae, lineari-lanceolatae, muticae, sordide violascentes; gluma I. 9—11-nervis, scabra; II. 3-nervis acuta; III. binervi, obtusa; IV. nulla.

Kaschmir ad Kischthar, 4000', leg. C. B. Clarke nr. 31433.

Affinis *A. Alopecuro* Hack., qui differt racemis multiarticulatis, spiculae sessilis gluma I. manifeste 6—7-nervi, loco nervi medii sulco profundo exarata, IV. in $\frac{1}{4}$ superiore tantum bifida, spiculis pedicellatis tabescentibus 3 mm. longis.

11. *Andropogon Clarkei* (Subgen. *Hypopygium*, Sect. *Eremopogon*); annuus, racemis bicoloribus; spiculis sessilibus dense albo-sericeo-pilosis, pedicellatis glabris fusco-purpureis.

Culmi graciles ascendentes, inferne radices fulcrantes agentes, circa 30—40 cm. alti, ramosi, ramis patulis, floriferis solitariis vel binis. Folia glaberrima: vaginae laxae, saepe ramorum ope a culmo dejectae, carinatae, nodis glabris vel puberulis; ligula a ciliis rigidis formata; laminae lanceolato-lineares, tenui-acuminatae, mediae 5 ad 7 cm longae, 3—4 mm latae, superiores breviores, flaccidae, virides, margine scabrae, tenuinerves. Racemus in apice culmi ramive solitarius (nutans?), 2.5—3 cm. longus, crassus: articuli pedicellique spicula sessili $\frac{1}{3}$ breviores, lineares, compressi, dorso marginibusque dense appresseque albo-pilosi. Spiculae sessiles ovato-lanceolatae,

4 mm. longae, pallidae: gluma I. chartaceo-membranacea, emarginato-bidentata, superne bicarinata carinis marginatis, tenuiter 7-nervis, a basi ad $\frac{2}{3}$ vel $\frac{3}{4}$ usque pilis appressis albis dense tecta; II, primam aequans, ovata, abrupte breviterque acuminata, 3-nervis, carina dorsali marginibusque breviter pilosa, ceterum glaberrima; III. $\frac{1}{3}$ brevior, ovata, obtusa, hyalina, enervis, glabra; IV. stipitiformis, in aristam gracilem perfectam 20—25 mm longam abiens, cujus columna castanea scaberula medio geniculata subulam pallidam basi laxo aequat. Palea 6. Stamina 3, antheris 1 mm longis. Spiculae pedicellatae lato-oblongae, 5 mm longae, obtusae, gluma I. herbacea denticulata, multinervis, II. $\frac{1}{3}$ brevior, 3-nervis, cum III. adhuc breviori hyalina enervi apice ciliata. Reliqua nulla.

India orient.: Parasnath, 4200', Hazaribagh, leg. C. B. Clarke nr. 33780.

Species peculiaris, *A. Delevayi* et *A. foveolato* remote affinis.

12. *Germainia Khasyana*; spiculis involucrentibus ternis, earum gluma I. truncata obsolete erosa, spiculis ♀ absque maribus adstantibus, arista inferne compressa laxo torta.

Perennis? Culmi erecti v. ascendentes, 20—30 cm alti, dense foliati, simplices, infra nodos pruinosi, graciles. Vaginae internodia superantes, laxae, glabrae, nodis parce pilosis, emortuae non ad basin culmi aggregatae. Ligula late ovata, 1.5—2 mm. longa, in vaginae margines decurrens, glabra, Laminae lineares, acutae, 3—4 cm longae, 2—3 mm latae, rigidulae, patulae, pilis longis patentibus sparsis ciliatae ceterum glaberrimae, tenuinerves. Racemus dentis aristis 1.5 cm longus lineari-oblongus, rufescendo-viridulus. Spiculae involucrentes ternae subverticillatae, glabrae: gluma I. coriacea, lineari-oblonga, convexa, 7-nervis, apice late truncato non dentata, sed obsolete erosula, reliquae inter se aequales, primam superantes, tenues: II. lanceolata, 5-nervis, III. et IV. lineari-lanceolatae, 3-nervis, hyalinae florem diandrum paleamque foventes. Spiculae ♀ tres, singula pedicello singulo filiformi 3—4 mm longo, glabro apice oblique articulado insidens, 7 mm longa, linearis, fuscescens, callo curvulo pungente rufescenti-barbato. Glumae prorsus et in *G. capitata*, sed arista 5—6 cm. tantum longa, gracilis, columna 4.5 cm. longa, superne curvata dense torta et cylindrica, inferne compressa et laxo torta, albo-hirtula.

Ind. or. Khasya: Nartung 4000' leg. C. B. Clarke nr. 44830; Pooriung (nr. 42558).

Species haec distinctissima characterem genericum a me datum (Monograph. Phanerogam. vol. VI. pag. 685) paullo modificat: Spiculae involucrentes in hac non per paria, sed per ternionem dispositae, foemineae etiam ternionem centralem faciunt et adstantibus maribus carent.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Österreichische Botanische Zeitschrift = Plant Systematics and Evolution](#)

Jahr/Year: 1891

Band/Volume: [041](#)

Autor(en)/Author(s): Hackel Eduard [Ede]

Artikel/Article: [Descriptiones Graminum novorum. 47-50](#)